

figer, at det i det hele taget er en mislig Ting at sætte en saadan bestemt Grænse for en Stat, vil jeg dog minde om, at efter hvad jeg har hørt, har den højtærede Konsejlspræsident paa et tidligere Tidspunkt af denne Sags Behandling dog været inde paa en saadan mislig Ting. Men fordi det fra et Regeringshynspunkt kan være misligt, maa det dog paa den anden Side erkendes, at ogsaa vi leve under Forhold, som ere ret mislige. Jeg sigter naturligvis her til Dels til de almindelige provisoriske Forhold, hvorunder vi leve; men der er ogsaa rent ordinært et andet Forhold, som gør, at vi, naar et saadant Lovforslag er vedtaget, ikke staa i nogen stærk Stilling. Have vi først en Skatteomlægning, som driver af sig selv Statter ind i Statskassen, indtil alle Faktorer ere enige om at stoppe, saa kan en enkelt Faktor som vi ingen Indflydelse have paa, bestemme det hele. Dette gør, at man nødvendig giver en saadan ubegrænset Bemyndigelse fra sig. Dette er Djeblikket, hvis man vil sikre sig en Begrænsning, til at sikre sig den; hvis man ikke bruger dette Djeblik, har man ikke noget andet Djeblik, hvor man har Magt til at sætte en saadan Grænse. Dette har det ærede Medlem for Holbæk Amts Bøje Valgkreds allerede med megen Æge gjort gældende lige overfor det ærede Medlem fra Stege, som henviste til de Pengemidler, vi for Fremtiden skulle bruge til Alderdomsforsørgelse. Derjom Alderdomsforsørgelsesforslaget var indrettet saaledes, at det ikke først var 1 Mill. og saa 2 Mill. Kr., men var indrettet saaledes, at Statstilskuddet efterhaanden voksede, alt som Kommunens Bidrag voksede, saaledes at det til hver given Tid var Halvdel af, hvad Kommunen ydede, saa kunde dette gøres gældende; men saadan en Bestemmelse har den højtærede Konsejlspræsident ikke anset det for heldigt eller tjenligt at indsætte i Alderdomsforsørgelsesforslaget, hvad der heller ikke forundrer mig. Men naar dette ikke er Tilfældet, bliver Sagen den samme, nemlig den, at naar Kommunens Bidrag til Alderdomsforsørgelsen er vokset — og det kan vokse til 10 Millioner — saa staa vi der med først 1 Million og siden 2 Millioner, og den ærede Konsejlspræsident har alene Nøglen til Kassen, og om han vil udlevere

mere til den Tid, er et Spørgsmaal, som vi ikke kunne saa Svar paa. Han vil sige: Det kommer an paa, hvilke andre Djemed vi have, der skulle fyldestgøres af Statskassen. Og der tillader jeg mig at tvivle paa, at vi ikke til den Tid — jeg gaar ud fra, at dette Ministerium bliver siddende, vi have det vistnok siddende endnu i 4-5-6 Aar — have andre Djemed, som ere nok saa presserende som at forøge Tilskuddet til en Alderdomsforsørgelse ud over de 2 Mill. Kr., som det efter Bestemmelsen skal være 4 Aar efter denne Tid. Men hvorfor gøre vi det? Hvorfor skal det ske? Hvorfor skal denne Lov nu udføres her? Jeg kan ikke forbinde nogen Tante med det, som det ærede Medlem fra Stege sagde, at det, vi opnaaede herved, var, at vi tog en Beslutning, fik et Resultat. Nej, man kan virkelig ikke lave saadanne affyrlige Lovforslag alene for at vi, at vi kunne tage en Beslutning eller saa et Resultat. Jeg ser sandelig ikke, at der er anført nogen som helst tvingende Grund til at give slige fordærvelige eller ødelæggende Love som dem, der her foreligge. Det er sandelig ikke Befolkningen, der har tvunget de Herre dertil, thi det maa ogsaa siges, at saa store Sager som disse burde ikke være gennemførte uden efter tilstrækkelig Forberedelse i Befolkningen og efter tilstrækkelig offentlig Forhandling. Jeg ser ikke, at vi have haft disse Ting saaledes forberedte. Efter min Mening burde slige Forslag gaa gennem Valg. De burde komme hertil efter at være undergaaet forberedende Forhandlinger, og efter at have været gjort til Genstand for Valgprogram ved de Valg, som fulgte efter de forberedende Forhandlinger. Saa først kunde og burde de vedtages her. Paa en Maade er det for øvrigt slet. Den ene Halvdel af Regeringens Program, det Forslag, som her foreligger, har været paa Valg den 21de Januar 1890, men jeg stønner ikke, at Befolkningen gav os nogen Ordre til at gennemføre det. Den overvejende Del af Befolkningen udtaalte sig mod hele Regeringens Program, derunder indbefattet denne Halvdel, og den anden Halvdel om Brændevinen, naar vi saa den frem. Den kommer nok; det tvivler jeg ikke paa. Jeg hørte jo det ærede Medlem fra Højsjøbing (Clausen) sige, at han ikke vilde være for, at vi ikke ogsaa fik den. Der